

VANTAAN OPETTAJA

No: 6

16.10.2003

Vantaan opettajien ammattiyhdistys ry

Talkootie 7, 01350 Vantaa puh: 09-873 4020

voay@pp.inet.fi, personal.inet.fi/yhdistys/voay

Tiedottaja: Pirita Laine puh: 050-5725967

pirita.laine@edu.vantaa.fi

HEI KAIKKI 1.8.2002 JÄLKEEN LIITTYNEET UUDET JÄSENET!!!

Oletko kuutamolla siitä... minkä näköisiä, kokoisia ja oloisia ovat VOAY:n hallituksen puheenjohtaja, jäsenet ja luottamusmiehet? Olet lämpimästi tervetullut VOAY:n toimistolle

KESKIVIKKONA 26.11.03!

Aloitamme klo 18.

Luvassa on pieniä esityksiä, purtavaa, naposteltavaa, palan painiketta ja tietysti tietoa yhdistyksestämme.

Hallituksen ja luottamusmiesten puolesta toivotan sinut tervetulleeksi!
koulutusvastaava Pirjo Haikka

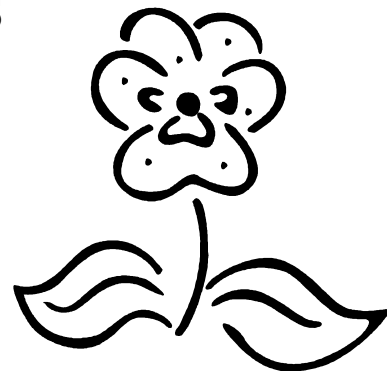
PS. **Ilmoittautuminen 19.11.03 mennessä** joko puhelinnumeroon 040-566 9192 tai sähköpostilla pirjo.haikka@edu.vantaa.fi

30.9.-1.10.2003 PIDETYN VOAY:N PUHEENJOHTAJA- VAALIN TULOS

Anneli Karhunen 417 ääntä
Erkki Tulkki 618 ääntä

Puheenjohtajaksi vuodelle 2004 syyskokous valitsi Erkki Tulkin.

Onnea!

VARAPUHEENJOHTAJAN PUHEENVUORO

Olisipa mukava kirjoittaa vaihteeksi terveistä koulurakennuksista, hyvin resurssoiduista kouluista, riittävästä psykologipalveluista jne. Todellisuus täytyy kuitenkin kohdata.

Tämä suomalainen yhteiskunta on kova heikoimpia jäseniään kohtaan. Uutinen 13.10.2003: Kela on antanut paikallistoimistoilleen ohjeet, että "toimistojen tulee hylätä uusien asiakkaiden 19.6.2003 jälkeen saapuneet terapiahakemukset". Toivon, että kyseessä olisi uutisankka.

Vuoden 2004 koulutusbudjetti näyttää synkältä. Olennaiset tunnusluvut lienevät jo kaikkien tiedossa. Miljoonaleikkaukset on vielä muutettava oppitunneiksi ja opetusryhmiksi. Ei löytynyt vielä poliittista rohkeutta kajota veroäyriin.

Tuli mieleeni, etteikö sekin olisi velkaantumista, jos välttämättömiksi tiedetyt saneeraushankkeita ja laajennuksia lykätään vuosi vuodelta. Suunnittelu ei ole ollut ilmaista eikä tulevaisuuden todellisista rakennuskustannuksista ole tietoa. Vaikuttaa siltä, että kaupungin koko investointiohjelma julkisen rakentamisen osalta on vaarassa.

Ikävien mietteiden keskellä tunnen kuitenkin iloa siitä, että nuorimmainen on päässyt erityisluokalle pätevän ja osaavan ihmisen opetukseen. Toivon, että hän jaksaa. Vanhempi lapsi on aidosti innoissaan koulunkäynnistä päästyään Vaskivuoren lukion musiikkiluokalle. Arvostan isänä siellä työskenteleviä innostavia ja taitavia opettajia. Toivon, että hekin jaksavat.

Nyt olisi aika vaikuttaa. Valtuusto päättää budjetista marraskuussa.

Erkki Tulkki

erkki.tulkki@edu.vantaa.fi

VAALITOIMIKUNTA TIEDOTTA

HAVAINTOJA SYKSYN JÄSENÄNESTYKSESTÄ

Muutaman vuoden tauon jälkeen ratkaistiin VOAY:n henkilövalintoja jälleen jäsenäänestyksellä. Tosin tällä kertaa vaali koski ainoastaan puheenjohtajaa. Hallituspaikka riitti ilman vaalia kaikille halukkaiksi ilmoittautuneille. Miten saataisiin VOAY:n käytännön työtä johtava elimen houkuttelevuus suuremmaksi, on varmasti pohtimisen arvoinen asia sekin.

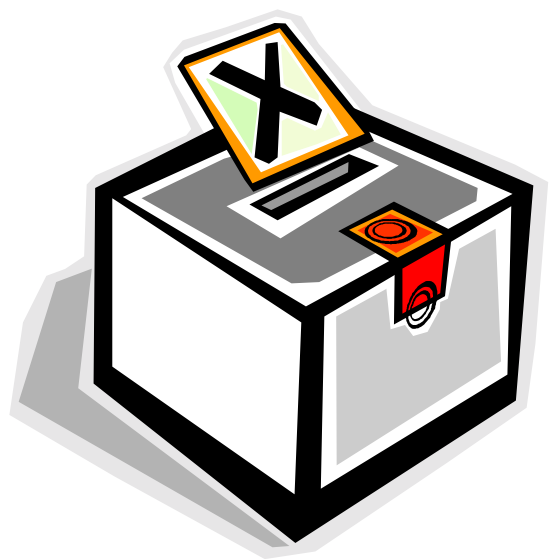
VOAY:n vaaliorganisaatio, jonka muodostavat koulun yhteysopettajat, toimi luotettavasti. Vaalit pidettiin ajallaan ja äänestysliput sekä äänestäneiden luettelo tulivat ajoissa vaalitoimikunnalle. Ääntenlaskun yhteydessä vaalitoimikunta vertasi jokaisen koulun lähettämien äänestyslippujen määrän koulun äänestäneiden luetteloon. Kaikkien koulujen luvut täsmäsivät. Yhteysopettajat olivat tehneet tarkkaa työtä.

Koska on täysin mahdollista, että myös ensi syksynä pidetään jälleen jäsenäänestys, on ehkä aiheellista todeta muutamia seikkoja, joissa on vielä korjaamisen varaa. Eräiden koulujen osalta olivat liput jääneet leimaamatta. Vielä pahempaa oli se, että eräissä kouluissa oli leima lyöty lipun sisäpuolelle, siis ehdokkaan nimen viereen. Missä todella tällaisessa tapauksessa on ollut vaalisalaisuus??? Toivottavasti tulevaisuudessa muistetaan, että leiman paikka on taitetun lipun ulkosivulla. Toinen vaalisalaisuuden suhteellisen karkea loukkaus oli se, että koulun äänet oli laskettu valmiiksi. Vaalitoimikunta ei kaipaa tällaista apua, vaan äänestysliput lähetetään laskematta ja niitä selailematta eteenpäin.

Äänestäneiden luettelo on tärkeä vaaliasiakirja. Koulujen luetteloiden välillä oli melkoisia eroja. Suurin osa oli huolellisia ja äänestäneet oli selkeästi merkitty nimikirjaimin tai koko nimellä. Joukossa oli kuitenkin luetteloita, joissa oli suttuista ja epäselvää kommentointia ja joista äänestäneiden selvittäminen oli melkoista salapoliisin työtä. Huippuna oli lista, jota varmasti oli pari viikkoa pidetty kengän pohjallisena ja sitten otettu äänestäneiden luetteloksi. Siis ti ja hyvin tehty luettelo helpottaa sekä yhteysopettajan omaa että vaalitoimikunnan työtä.

Äänestysprosentin jääminen 64 oli pettymys. Tärkein selitys tähän on varmasti se, että syystä tai toisesta oli vaalipäivinä koulustaan poissa yllättävän paljon opettajia. Toisaalta oli myös runsaasti kouluja, joissa äänestysaktiivisuus oli sata prosenttia.

Vilho Kulju,
vaalitoimikunnan puheenjohtaja

VOAY:n hallitusvaalit!

Sydämellinen kiitos halausten kera Teille kaikille, jotka äänestitte minua puheenjohtajaksi vuodeksi 2004!

Anneli Karhunen,
VOAY:n puheenjohtaja vuosimallia 2003

ERIÄVÄ MIELIPIDE ERITYISTÄ TUKEA TARVITSEVIEN OPPIJOIDEN OPPIMISEN TUEKSI LAADITTUUN SUUNNITELMAAN

Viime lukuvuoden ajan Vantaalla laadittiin erityisopetuksen suunnitelmaa. Opetuslautakunta asetti sen perusopetustoimen tehtäväksi. Suunnitelmaa tekemään asetettiin työryhmä ja sen työtä ohjaamaan ohjausryhmä. Toimin ohjausryhmässä VOAY:n edustajana. Erityisopettajana ja ammattiyhdistyksemme edustajana en kuitenkaan voinut yhtyä eräisiin kohtiin, vaan esitin niihin seuraavia muutoksia jättämässäni eriävissä mielipiteessä:

1) s. 8 Perusopetus (4.), sekä s. 9 Koulujen järjestämät tukitoimet erilaisien oppilaiden opiskelun tehostamiseksi perusopetuksessa (4.1) ja s. 31 Oppimissuunnitelma (13.1)

Oppimissuunnitelmaa esitetään kaikille oppilaille, jotka tarvitsevat tukea yli 2 kuukauden ajan. Tämä merkitsisi opetustyön raskauttamista melkoisella byrokratialla. Siksi ei ole järkevää tehdä oppimissuunnitelmaa kaikille kyseisille oppilaille, sillä heitä on kouluissa paljon. Yhdellä osa-aikaisella opettajalla tällaisia oppilaita voi olla jopa 70-100. Tämän lisäksi tulevat erityisopetuspäätöksellä opiskelevat oppilaat, joille on tehtävä oppimissuunnitelmaa laajempi HOJKS.

Ehdotan, että koulun oppilashuoltoryhmä voisi määritellä sen, keille oppilaille oppimissuunnitelma olisi tarpeellinen ja hyödyllinen apuväline. Valtakunnallisessa opetussuunnitelman perusteissakin sanotaan että ”Erityistä tukea tarvitseville ja osa-aikaista erityisopetusta saaville oppilaille sekä maahan-

muuttajaoppilaille laaditaan oppimissuunnitelma tarvittaessa.” Ehdotan, että Vantaan suunnitelmaan kirjattaisiin vastaavan sisältöinen teksti.

2) Lisäys s. 8 Perusopetus (4.)

Jokainen erityisopetus päätöksen saanut erityisoppilas tarvitsee erityisopetusta ja asiantuntevan erityisopettajan ohjausta. Sen tähden suunnitelmaan tulisi liittää seuraava lause:

”Erityisopetus päätöksellä opiskelevan oppilaan opetuksesta vastaa erityisopettaja yhdessä luokanopettajan tai aineenopettajien kanssa.”

3) mm. s. 11 Erityisopetus pienryhmissä/erityisluokilla (4.3) ja s. 27 Ryhmäkoko perusopetuksessa (9.)

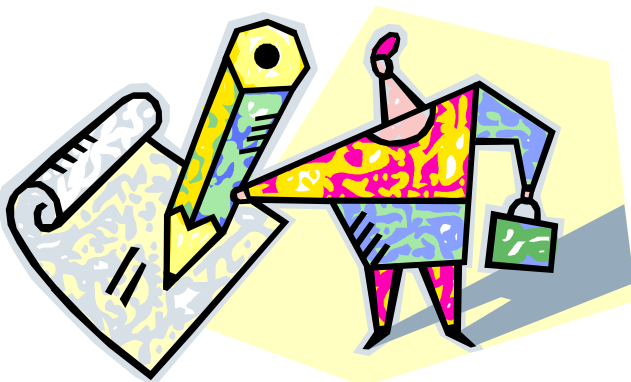
Suunnitelmassa mainitaan useasti jokaiseen kouluun perustetut tai perustettavat erityisopetuksen ja yleisopetuksen ”joustavat pienryhmät”. Mitä näillä ryhmillä tarkoitetaan? Ovatko ne erityisopetuksen ryhmiä? Opettaako niitä erityisluokan opettaja? Mikä on näiden ryhmien maksimiryhmäkoko? Ehdotan, että ne määritellään selkeästi mm. tulevaa resurssointitarvetta varten: Kaikkien joustavien pienryhmien tulisi olla erityisluokkia, joita opettaa erityisopettaja ja joiden ryhmäkoko on sama kuin muillakin erityisluokilla (pidennetyt 8 ja muut 10).

Lisäksi joustavien pienryhmien toimintaan saadaan tarvittavaa jatkuvuutta ja päteviä erityisopettajia vain perustamalla pysyviä virkoja. Vuosi kerrallaan toimiva, oppilaskohtaiseen määrärahaan perustuva epävarma rahoitus ei toimi.

4) s. 11 Erityisopetus pienryhmissä / erityisluokilla (4.3)

Suunnitelmassa tulee kuvata tarkemmin, millaisia erityisluokkia Vantaalla on. Sieltä puuttuvat nyt täysin ent. EMU- (yksilöllistetyn opetuksen luokat), ESY- ja EVY -luokat. Lisäksi tulee kuvata, miten erityisluokkien toimintaa olisi tarkoitus kehittää.

Suunnitelmasta puuttuu myös se, kuinka palvelu- ja kehittämiskeskusten erityisryhmiin ohjataan oppilaita.

5) s. 27 Ryhmäkoko erityisopetuksessa (9.)

Kappaleessa kerrotaan että ”Jos erityisoppilaalla on pidennetty oppivelvollisuus-

suus (11-vuotinen), luokkakoko on enintään 20 oppilasta **yhtä aikuista** kohden.

Esitän että lauseen loppu muutetaan perusopetusasetusta vastaavaksi: ”...saa opetusryhmässä olla enintään 20 oppilasta. (Perusopetusasetus 2 pykälä 3. momentti)

6) s. 28 Määrärahat Vantaan mallin mukaisesti (11)

Tässä kappaleessa määritellään se, että osa-aikainen erityisopetus kustannetaan yleisopetuksen oppilaan tuomasta määrärahasta ja erityisopetuspäätöksellä opiskelevan oppilaan tarvitsema tuki katetaan erityisopetusoppilaan tuomalla määrärahalla.

Tämä rahoitus ei kuitenkaan riitä kappaleessa mainittujen tukitoimien takaamiseen. Lisäksi päteviä erityisopettajia ja avustajia on vaikea saada tehtävään, joka on joka vuosi katkolla. Täysipainoinen erityisopetus tarvitsee vakinaisia työntekijöitä, varsinkin kun naapurikunnissa, sekä vakinaistetaan virkoja että maksetaan erityisopettajille lisäpalkkaa.

7) s. 29 Määrärahat Vantaan mallin mukaisesti (11)

Kohdassa esitetään, että ”1-2 luokille pyritään saamaan lisämääräraha, jotta näiden luokkien oppilaille ei välttämättä tarvitsisi tehdä erityisopetuspäätöstä ja oppilaille voidaan antaa opetuksellista ja kasvatuksellista tukea.”

Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä luokassa vaihtelee suuresti. Suunnitelma ei kerro kuinka määrärahat jaetaan oikeudenmukaisesti, niin että lisämääräraha kohdentuu oikeassa suhteessa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrään.

Esitän, että kohtaan lisätään suunnitelma siitä, miten määrärahat kohdennetaan oikeudenmukaisesti 1.-2. luokkien kohdalla tai että uudistuksesta luovutaan.

Suunnitelmassa on useita muita tarkistettavia kohtia, joista mainittakoon erityisopetuksen konsultoinnin organisointi. Suunnitelman mukaan osaamiskeskuksilla on omat ja palvelu- ja kehittämiskeskuksilla omat konsulttinsa. Osaamiskeskusten konsultit hoitavat myös alueensa nivelvaiheet. Lisäksi jokaisella alueella on vähintään kaksi konsultoivaa erityisopettajaa. Myös eri-

tyistä osaamista vaativilla ryhmillä on oma konsultoiva erityisopettajansa. Tästä muodostuu oma, osittain päällekkäinen verkostonsa, jossa työnjako on vielä avoin. Uhkana on silloin, että kouluissa kulkee toisistaan tietämättä erilaisia konsultteja tekemässä päällekkäisiäkin tehtäviä. Jotta kaikista esitetyistä tehtävistä selvittää, tulee konsultointitehtäviin palkata 12 – 15 kokoaikaista erityisopettajaa.

Sirkku Leminen, erityisopettaja, Jokirannan koulu

OAJ:n Vantaan paikallisyhdistys yhtyy yksimielisesti kaikilta osin tämän lausunnon liitteenä olevassa eriävässä mielipiteessä esitettyihin huomioihin. Niiden lisäksi yhdistys haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin:

s. 27 Määrärahat Vantaan mallin mukaan

Tämänkin suunnitelman tulisi ottaa huomioon vallitseva taloudellinen tilanne. Taloudellisia resursseja tarvitsevien päätösten tulisi olla pitkäjänteisiä. Vuosi kerrallaan toimiva rahoitusmalli ei toimi erityisopetuksen rakenteita suunniteltaessa. Resurssien riittävyyden lisäksi niiden jatkuminen tulisi taata ennen kuin ratkaisuihin sitoudutaan.

Kappaleessa on suunniteltu että erityisoppilaan korotetusta määrärahas- ta kustannetaan seuraavat asiat: pienryhmäopetus, lisätukiopetus, samanaikaisopetus, oppimateriaalin lisäkustannukset, opettajien työnohja- uksen lisäkustannuksia, sekä opettajien koulutuskustannukset. ”Myös laajoja oppilashuollollisia toimenpiteitä vaativat tehtävät voidaan sisäl- lyttää myös tämän rahoituksen piiriin.”

Tällainen rahoitusjärjestely on täysin epärealistinen ja riittämätön.

Lisäksi s. 28 kappaleessa 11 on esitetty järjestettäväksi opettajien työn- ohjausta ja jatkuvaa pätevöittämis- ja täydennyskoulutusta.

Näille ei suunnitelmassa ole esitetty mitään rahoitusmallia.

PERUSOPETUS

Sen lisäksi mitä Sirkku Leminen eriävässä mielipiteessään kohdassa 3 toteaa, tulisi koulujen yhteydessä toimivat esiluokat ja erityisesiluokat määritellä.

s. 10 ”Vantaalla järjestetään opetuslautakunnan päätöksellä vuosittain kaikille oppilaille seuloja ja siinä käytetään apuna OHR:ää ja erityis- opettaja- ja muuta opettajakuntaa.”

Vuosittain kaikille oppilaille tehtävä seula ei ole tarkoituksenmukainen. Tulisi miettiä missä opiskelun vaiheessa seuloja tehdään, mihin tarkoitukseen niitä käytetään, keille seulat ovat tarpeellisia, mitä seuloja käytetään ja kuka ne tekee. Päinvastoin, kun suunnitelmasta voi päätellä, seulat eivät ole yksinkertaisia sekä helposti ja vaivattomasti toteutettavia. Niiden tekeminen, tulkitseminen ja tulosten hyödyntäminen opetuksessa vaativat runsaasti aikaa ja ammattitaitoa.

TOINEN ASTE

s. 36 ”Oppilaitosten tavoitteena on järjestää opetus ja opiskelun tukitoimet niin että jokaisella opiskelijalla on tasavertaiset mahdollisuudet suorittaa toisen asteen opintonsa.”

Suunnitelmaan ei ole kirjattu, mitä erityisopetuspäätös merkitsee toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa olevan opiskelijan kohdalla käytännössä. Esim. sosiaali- ja terveystieteiden koulutuksessa, lähihoitajan tutkinnossa, on aineita, joita ei voi mukauttaa, esim. lääkehoito. Tällöin opiskelija ei voi saada myöskään tutkintotodistusta. Tehdäänkö toiselle asteelle tarkemmat ohjeistukset, miten toimitaan tällaisissa tapauksissa eri opetusaloilla?

Lukioissa mm. suuret opetusryhmät estävät opetuksen yksilöllistämisen, mikä on välttämätöntä, jos pyritään antamaan tasavertaiset opiskelumahdollisuudet. Yli 30 oppilaan ryhmässä ei ole juurikaan mahdollista toteuttaa tukitoimia, puhumattakaan 40 – 50 oppilaan laumasta.

s.37 Toisen asteen oppilaitoksissa ryhmänohjaajat tekevät opintonsa aloittavien opiskelijoiden alkuhaastattelut. Toimenpidetasolla on esitetty esim. ryhmänohjaajalle uusia tehtäviä (perehtyminen lukiasioihin ja ehkä lukitestinkin tekeminen sekä kaikkien oman ryhmän opiskelijoiden alkuhaastattelut).

Opiskelijoiden haastattelu on tullut ryhmänohjaajille neuvottelematta annettuna lisätyönä, johon ei ainakaan lukioissa ole kylliksi perehdytty eikä lainkaan resurssoitu. Mikäli kyseistä haastattelua halutaan hyödyntää, siihen on panostettava sekä koulutuksen että resurssoinnin avulla.

Myöskään ammatillisessa opetuksessa ei tehtävien resurssointia ole huomioitu kokonaistyöaikaisten opettajien työvelvollisuudessa, vaan tänä lukuvuonna päinvastoin on ryhmänohjaajan resurssia supistettu aiemmasta.

s. 36 Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukitoimien järjestäminen on kaikkien opettajien yhteistyötä. Suunnitelma velvoittaa myös opettajat yhteistyöhön ja tukiopetuksen järjestämiseen opiskelijoille.

Opettajien ja muiden oppilaitoksissa työskentelevien yhteistyö on edellytys tukitoimille. Kuitenkin kurssimuotoinen lukio sinänsä jatkuvasti vaihtuvine opetusryhmineen ja suurine valinnaisuuksineen vaikeuttaa yhteistyötä huomattavasti enemmän kuin luokallinen lukio. Myös opettajan mahdollisuudet oppia tuntemaan ja tukemaan opiskelijoita ovat näistä syistä huonontuneet. Tämän ongelman ratkaisuun eivät yleiset yhteistyövaatimukset riitä.

s.37 Kaikilla oppilaitoksissa työskentelevillä on osaltaan vastuu opiskelijoiden tukemisesta ja palveluihin ohjaamisesta ongelmatilanteissa.

Ammatillisessa koulutuksessa erityistä tukea tarvitsevilla opiskelijoilla on hyvin paljon sosiaalisia ongelmia. Tästä huolestuneina on esitetty kuraattori-palvelujen saamista oppilaitoksiin. Tämä suunnitelman kohta viittaa jälleen siihen, että opettaja joutuu tekemään varsinaisen opetus- ja kasvatustehtävänsä ohella myös kuraattorin tehtäviä.

Vantaalla on ryhdytty toimiin toisen asteen opiskelijoiden tukemiseksi mm. järjestämällä VAKES:een erityisopetusta ja lukioihin luki-opetusta. Toiminta on osoittautunut tarpeelliseksi. Tarvitaan kuitenkin vielä sekä lisää koulutusta yleensä että lisää opettajia erityisopetukseen.

PÄÄLUOTTAMUSMIES TIEDOTTA

JOKA TIETOA LISÄÄ, SE TUSKAA LISÄÄ

Yhteysopettajaseminaari, palkkasihteerikoulutus, Vantaan kaupungin ensi vuoden talousarvio, eläkekoulutus, OAJ:n aluevaikuttajatapaaminen ja kaikki kokoukset ym.: monenlaista tietoa kertyy, osin ristiriitaistakin.

OPETTAJAN TYÖAIKA – ONKO SELLAISTA?

Yhteysopettajien koulutuksessa nousi esiin monta asiaa, joista useimmat niputtuivat työaikaan. Mikä ON opettajan työaika ja miten siitä on sovittu? Opetusvelvollisuusopettajat – eli suurin osa – ovat vailla virallista työaika. Vain opv-tunnit on selvästi määritetty. Lisäksi

tulevat yt-aika (2 vt) ja veso-päivät (3 x 6 t / lv.). Muusta sovitaan erikseen – osa kuuluu opettajan toimenkuvaan, osa tulisi korvata. Missä raja kulkee, siitä on keskusteltava sekä kunnan että koulun tasolla.

OBS! OPS !!

Samaisessa koulutuksessa puhuttiin ops-työstä, isoin kirjaimin. Siteerasin VOAY-SIVI-muistiota (elokuulta), johon Ulla Saastamoinen oli asianmukaisesti kirjannut käydyin keskustelun. Sen keskeinen sisältö oli, että menossa on ”suvantovaihe” eli ei tarvitse kiirehtiä. Mitä tämän jälkeen seurasi, on kieltämättä yllättänyt. On lähetetty ´paimenkirje´, on levinnyt huhuja. Todetakaan siis, että ammattiyhdistys EI ”jäädyyttänyt” ops-työtä – siihen ei ole valtuuksiakaan. Mutta järjenkäyttöä ei kiellä kukaan, ei varsinkaan nyt, kun opetustoimen määrärahoja (taas) uhataan leikata rajusti.

PAPERIT KUNTOON...

On työsuhde alkamassa tai päättymässä, tarkistakaa paperinne. Uudet opettajat: lukekaa tarkoin työ- määräyksenne (mistä mihin työsuhde kestää, jos se on määräaikainen – siihen on oltava peruste). Ja eläkkeelle pääsevät: muistakaa ensin irtisanoutua (työhönottajalle)! Eläke ei tule ilman irtisanoutumista ja eläkkeenhakulomakkeen lähettämistä. Myös kaikki ”pysyvät” opettajat: lukekaa opettajarekisterinne, ennen

kuin rupeatte kyselemään palkasta. Lokakuun palkkakuitti on vuoden vaikein, sillä siinä ovat takautuvasti elo-syyskuun ylitunnit ja muut lisäkorvaukset. Siitä on hankala selvittää, onko tunnit laskettu oikein (luultavasti on, jos pohjatiedot eli opettajarekisteri on kunnossa).

...ETTEI YLLÄTY IKÄVÄSTI

Ja kun olet lähdössä virkavapaalle, varmista ensin virkavapaus kuntoon. Rehtori päättää alle vuoden virkavapaista, joiden myöntämisestä on ohjeet Koulun hallinnon käsikirjassa ja Palvelussuhdekäsikirjassa. Kun hakemus ja päätös tehdään hyvissä ajoin, voidaan mahdollisesti tarvittavat korjaukset myös hoitaa niin, ettei tule sotkuja. Pääsääntö on: ensin tehty päätös pysyy voimassa, vaikka olosuhteet muuttuvat. Joskus tämä johtaa ikävään tilanteeseen.

seen, jos juuri alkanut palkkioloma tai isyysvapaa kääntyykin sairauslomaksi. – Vuosilomalaisilla on puolellaan se etu, että he voivat sairastuessaan siirtää vuosi-lomaansa. Löytyisikö vastaavanlaisissa tapauksissa kohtuutta myös opettajille?

MUUTOKSIA ODOTETTAVISSA...

Vantaan kaupunki on tekemässä muutoksia, jotka koskevat myös henkilöstöä. Sivistystoimessa jaetaan vapaa-ajan palvelut omiksi tulosalueiksi. Suurin muutos johtuu laista: Uusi laki kunnallisesta viranhaltijasta astuu voimaan 1.11.2003, jolloin kumoutuvat sekä kaupungin virkasääntö että tähänastiset johtosäännöt. Tilalle tulevat hallintosääntö ja uusitut johtosäännöt. Henkilöstön kannalta huolestuttavaa oli se, että ei määritetty selkeästi esim. sitä, kuka ottaa henkilöstön ja miten se tapahtuu. Ainoastaan musiikkiopiston ja kuvataidekoulun osalta mainittiin, että rehtori ottaa opettajat. – Jos pysytään ”entisessä käytännössä”, sekin on syytä todeta. Kaupungin yr:ssä todettiin, että on kuulemma turha huolestua siitä, että kaupungin säädöstö uusittiin pikavauhtia – ”mitään dramatiikkaa” ei siihen sisällynyt. Henkilöstöjärjestöt olisivat silti halunneet enemmän aikaa perehtyä esityksiin – nyt siihen suotiin peräti viikko (!).

... TYÖSUHTEISIIN...

Periaatteellinen muutos on uuden lain tuoma tarkempi erottelu virkoihin ja toimiin. Lähtökohtana on julkisen vallan käyttö: jos tehtävään tätä sisältyy, se edellyttää

virkaa. Opettajilla tulee yleensä olla virka. Tarkistettavaa ehkä kuitenkin on, esim. aikuisopiston harrastus-kurssien pitäjät, musiikki- ja kuvataidekoulun opettajat, esiopetusta antavat lastentarhanopettajat, muulla kuin opettajan nimikkeellä olevat. Kesään mennessä aiotaan koko Vantaan kaupungin henkilöstö selvittää – ainakin periaatteessa.

.. JA ELÄKKEISIIN...

Julkisella puolella ei vielä ole tehty lopullisia eläkeratkaisuja, mutta valmistelut ovat pitkällä. Tavoitteena on eläkelakien uudistus vuoden 2004 aikana niin, että ne astuvat voimaan vuoden 2005 alusta. Silloin tapahtuu monia muutoksia. Niihin palataan, kun lopulliset päätökset on tehty. Lähtökohta lie-nee entisenlainen: ”vanhat” säilyvät entisellään ja ”uudet” tulevat muutosten

piiriin. Suunta on kuitenkin sama kuin yksityisellä sektorilla: koko työhistoria tulee eläkkeen pohjaksi ja eläkkeelle siirtymistä hidastetaan. Nyt jäädytään eläkkeelle keskimäärin alle 60 vuoden iässä. Tätä halutaan 2 – 3 vuotta myöhemmäksi. Varmana voi pitää sitä, että aiemmin tehdyt valinnat (mm. 60 vuoden eläkeikä) säilyvät, ellei asianomainen katkaise työsuhdettaan. Myös 5 / 3 vuoden sääntö ja loppukarenssi säilynevät.

Vuorotteluvapaata (ainakaan LUKUvuodeksi) ei suositeta niille, jotka lähivuosina siirtyvät eläkkeelle – ellei asianomainen tietoisesti ole valmis hyväksymään eläkkeen pienenemistä. Sellaisiakin löytyy. Ja jotta eläkkeet saadaan rahoitetuksi, suunnitellaan työeläkemaksun korottamista uudistuksen myötä. Mutta porkkanakin on tarjolla: jos jatkaa työssä 68 vuoden ikään, saa vuosilta 63 – 68 ns. superkarttuman eli 4,5 %:n eläkekertymän. Sehän mahtaa houkuttaa! Keväällä järjestetään eläketilaisuus, jos kysyntää on.

... SEKÄ PALKKAAN...

HL eli henkilökohtainen lisä on tulos- ja sille siihen on velvoitettu varautumaan budjetissakin. Mistä rahat otetaan, on toinen juttu. SIVissä ovat tekeillä toimialan ohjeet. Työpaikoilla on syytä ryhtyä pian keskustelemaan pelisäännöistä eli ”mistä meillä palkitaan”.

– HL:n %-määrä on vielä hakusessa. Saavatko kaikki opettajat + 4 % (1.12.2003) ? Eivät saa, vaan kyse on seuraavasta: palvelulisiä siirretään peruspalkkaan (eli ne kutistuvat ajan myötä). Nyt ”ohennetaan” 2. pl:ää (5 palvelusvuoden jälkeen maksettavaa) niin, että siitä 3 % siirtyy peruspalkkoihin ja ne vastaavasti korottuvat. Esimerkiksi C 50 on nyt palvelulisien (pl.) mukaan: 0 pl. / 1845,27; 1. pl. / 1882,18; 2. pl. / 1976,29; 3. pl. / 2075,10 ja huippuna 4. pl./ 2178,86 € Joulukuun alusta (1.12.2003 –) se on vastaavasti: 0 pl. / 1919,18; 1. pl. / 1957,56; 2. pl. / 1996,71; 3. pl. / 2096,55 ja huippuna 4. pl. / 2201,38 € Eli nuoremmat / tuoremmat saavat noin 70 € (4 %) ja kypsemät noin 20 €/kk lisää liksaa; peruspalkan nostoa painotetaan.

.. NEUVOTTELEMALLAKO LISÄÄ?

Kaikki opettajat eivät saa korotusta automaattisesti, vaan ns. välyksessä olevat (rehtorit, opot, sosiaali- ja terveystieteen opettajat mm.) ovat neuvottelun piirissä. Heille palkan tarkistus pitää paikallisesti erikseen neuvotella. Alullaan ovat sekä VAKES:n opetusalojohtajien että sosiaali- ja terveystieteen opettajien

palkkaus- neuvottelut. Työnantaja on ehdottanut, että laaditaan ensin TVA (työn / tehtävien vaativuuden arviointi). Näin tehdään Vantaalla opetusalan pioneerityötä!

SYSSLOMA HÄÄMÖTTÄÄ

Ansaittu syysloma kangastelee jo mielissä, mutta muistakaa: virkavapaus myönnetään yhdenjaksoisena. Älkää siis ottako lisäpäiviä niin, että aloitatte päivää ennen ja päätätte päivän jälkeen syssloman, ellette halua menettää palkkaa koko ajalta (syysloma ml.). Koulussa on ohjeet siitä, kuinka virkavapaus myönnetään. Varapää Kari Kinnunen on koonnut niistä yhteenvedon, jota myös on toimitettu yhteysopettajille. Syysloma rinnastetaan vapaapäiviin – siksi tulee ns. sakkopäivä, jos ottaa alkuviikon vapaaksi eli ma – ke vapaaksi, myös torstai otettava. Tämä koskee tavallisia tapauksia eli niitä, joissa otetaan opettajalle sijainen. Ja huom. oppitunniton päivä / jakso EI ole vapaa-aikaa, vaan silloin ollaan tarvittaessa työnantajan käytettävissä.

MONEY, MONEY, MONEY...

Vantaa velkaantuu, investoi, leikkaa, ei nosta veroäyriä, pitää palvelut mutta teettää ne vähemmällä väellä, karsii kustannuksia – talousarvion julkistamisen myötä on saanut lukea vähemmän lupaavia tietoja Vantaan kaupungin taloudellisesta tilanteesta. Opetustoimessa ollaan yhtä lailla puun ja kuoren välissä. Otammeko osamme nävertämällä puuhun koloja? Vai uskommeko tuleviin parempiin aikoihin?

Hyvää syksyä & antoisaa lomaa!
Marjatta Vasara (p. 040 – 707 9447)

LUOTTAMUSMIES TIEDOTTAA

HENKILÖKOHTAINEN LISÄ PUHUTUTTAA....

Henkilökohtaista lisää voidaan myöntää työntekijälle työtulosten, osaamisen ja kehittymiskyvyn perusteella.

Lisän tarkoituksena on kannustaa parempiin työsuorituksiin, osaamisen ylläpitoon ja kehittämiseen sekä oman työpaikan kehittämiseen. Rehtori ehdottaa ja toimialajohtaja myöntää henkilökohtaisen lisän.

Henkilökohtainen lisä voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi. Pääsääntönä lienee, että se myönnetään toistaiseksi. Työkyvyn tilapäinen aleneminen ei yleensä aiheuta muutoksia henkilökohtaiseen lisään. Kaikilla työntekijöillä on periaatteessa mahdollisuus tehdä työnsä erityisen hyvin ja saada henkilökohtaista palkanlisää.

Työtuloksilla tarkoitetaan tehokkuutta tavoitteiden saavuttamisessa, työn laatua ja luotettavuutta.

Osaamisella tarkoitetaan työntekijän osaamista nykyisten tehtävien hoitamisessa ja tämän osaamisen hyödyntämistä. Huomioidaan työntekijän ammatillinen pätevyys, monitaitoisuus ja käytettävyys. Jokin lisätutkinto ei sinällään ole henkilökohtaisen lisän myöntämisperuste mutta jos se vaikuttaa selkeästi työtuloksiin, se voitaneen ottaa huomioon.

Kehittymiskyvyllä tarkoitetaan omaehtoista työtehtäviin liittyvää itsensä kehittämistä, oman työn kehittämistä ja osallistumista työyhteisönsä kehittämiseen.

Uusille työntekijöille voidaan maksaa henkilökohtaista lisää aikaisemmissa tehtävissä osoitettujen työtulosten ja osaamisen perusteella.

Arvioinnissa käytetään asteikkoa, jossa ensimmäisellä tasolla tulee parantaa työsuorituksia, toisella tasolla työsuoritukset ovat hyväksyttäviä, kolmannella tasolla toiminta on ammattitaitoista ja täyttää hyvin tehtävälle asetetut vaatimukset ja neljännellä tasolla toiminta on sitten erinomaista. Tulosalueilla ja tulosityksiköissä tulee pohtia ja sopia mitä hyvät ja erinomaiset työsuoritukset tarkoittavat. Arviointi perustuu työntekijän ja esimiehen välillä käytyyn tulos- ja kehityskeskusteluun.

Henkilökohtaisen lisän prosenttiosuuden määrittäminen tapahtuu sopimusaloittain virka- ja työehtosopimusten mukaisesti. Vuosittain varataan erikseen määräraha kaupungin talousarvioon. Harkinnanvaraisiin korotuksiin on suunniteltu vähintään 0.1 prosenttia talousarvion käyttösuunnitelman mukaisesta palkkasummasta.

Yllä olevat ajatukset ovat tämän hetkistä tilannetta, asiaa kehitellään edelleen.

Kari Kastu, luottamusmies

HARRASTUSTOIMENSIIHTEERI TIEDOTTA

MATKAT:

Syyslomalla to-su 30.10.-2.11. elämysmatka Viipurin kautta Novgorodiin, sieltä Pihkovaan ja Petseriin, Viron halki Tallinnaan, josta Tallink Autoexpressillä Helsinkiin Kaksi paikkaa jäljellä!

Voay 195€ + viisumi 29€ ulkopuoliset 250 € + viisumi 29 € Lähtö on to 30.10. klo 7.25 Kiasman edestä, paluu su klo 21.20 Länsisatamaan.

KANSALLISTEATTERI

Avoliitto italialaisittain to 13.11. klo 19 varmistus 17.10., hinta kaikille 16€

Henkäys elämää ke 19.11. klo 19 varmistus 17.10., hinta VOAY 17€, muut 20€

Othellohyrrä pe 21.11. klo 19 varmistus 17.10., hinta VOAY 17€, muut 20€

Oli ennen Onnimanni la 29.11. klo 14.00 varmistus 6.11., hinta lapset 10€, aikuiset 15€

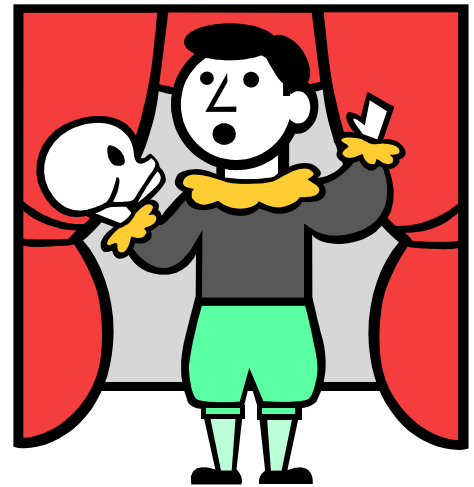
Sananlaskijan laulu ke 3.12. klo 19 varmistus 6.11., hinta kaikille 16€

Ihmisiä hyvinvointivaltiossa ma 8.12. klo 19 varmistus 6.11., hinta VOAY 17€ muut 20€

Riivaajat ti 12.12. klo 19 Huom. esitysaika muuttunut! varmistus 6.11., hinta VOAY 20€ muut 25€

Tunnottomuus to 18.12. klo 19 varmistus 6.11., hinta VOAY 17€ muut 20€

Näköala sillalta la 20.12. klo 19.00 varmistus 6.12., hinta VOAY 20€ muut 25€

KAUPUNGINTEATTERI:

To 11.12. klo 18.30 TUHKIMO aikuiset 30€ ja lapset 15€ varmistus 11.11. mennessä

Ilmoittautumiset kaikkiin Marja-Liisa Kuroselle, fax 23502 e-mail marjaliisa.kuronen@edu.vantaa.fi tai marjaliisakuronen@hotmail.com tai [marja liisa kuronen@hotmail.com](mailto:marja_liisa_kuronen@hotmail.com) Koko koulun tilitykset yhteysopettajan kautta välittömästi ilmoittautumisajan jälkeen VOAY 800015-1647912 Tiedonannoissa on oltava erittely VOAY:n jäsenistä ja ulkopuolisista.

LIIKUNTA VASTAAVA TIEDOTTA

VOAY ja TYHY

VOAY järjesti perinteisen (toivottavasti) TYHY -viikonloppukurssin 10.-11.10.03 Aktiivi-instituutissa Evitskogissa. Osallistujien palaute oli niin myönteinen, että on lupa odottaa vastaavanlaisen TYHY -toiminnan jatkumista.

VOAY:n väistynyt puheenjohtaja Anneli Karhunen ja hallitus ovat suhtautuneet kiitettävästi liikuntapainotteisten TYHY -kurssien järjestämiseen. Siitä kiitos!

Uskon, että uusi puheenjohtaja ja hallitus ymmärtävät asian tärkeyden samalla tavalla. VOAY:n toimintasuunnitelmassa vuodelle 2004 on eräänä painopistealueena työhyvinvoinnin edistäminen. Toivottavasti kurssista on ollut hyötyä ja piristystä niin osallistujille kuin myös heidän välityksellään kouluillekin.

Jukka Vartiainen

VOAY JA LIIKUNTA

VOAY on talousarviossaan vuodelle 2004 varannut jäsenistönsä urheilutoimintaan 2520 € Aikaisempina vuosina osa tästä liikuntamäärärahasta on käytetty TYHY - kurssien järjestämiseen. VOAY tukee jäsenistönsä liikuntaharrastusta esim. maksamalla määrärahojen puitteissa ainakin ilmoittautumismaksut eri tapahtumiin. Esim. syyskuisessa Pääkaupunkiseutujuoksussa /-kävelyssä oli mukana kymmenkunta vantaalaista opettajaa. Tällaisia vastaavanlaisia tapahtumia on esim. kaikki KLL:n (Koululiikuntaliitto) kilpailut. KLL:n kilpailukalenteri on Koululiikuntaliiton lehdessä. Seuraava KLL:n tapahtuma on opettajien SM-salibandyturnaus 15.-16.11.2003 Helsingissä Myllypuron Areena Centerissä. Mikäli halukkuutta ilmenee, niin VOAY voi ilmoittautua tähän turnaukseen. Halukkaat / innokkaat "sählääjät" ottakaa pikaisesti yhteyttä:

Jukka Vartiainen, Kivimäen koulu
050 - 368 2408, jukka.vartiainen@edu.vantaa.fi